

БЕЛАРУСКИ  
ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ  
РАШЭННЕ

БЕЛОРУССКИЙ  
ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ  
РЕШЕНИЕ

4 мая 2015 г. № 8/3 - РС  
г. Мінск

г. Минск

Савета БГУ

Аб стане вучэбна-метадычнай,  
навуковай і выхаваўчай работы  
на хімічным факультэце

Заслухаўшы і абмеркаваўшы даклад дэкана хімічнага факультэта Д.У. Свірыдава, Савет Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта адзначае, што факультэтам, кафедрам і прафесарска-выкладчыцкім складам праводзіцца вялікая работа па ўдасканаленні навучальнага працэсу, правядзенні навуковых даследаванняў, арганізацыі выхаваўчай работы і выкананні праграм перспектыўнага развіцця.

Факультэт ажыццяўляе падрыхтоўку кадраў у рамках спецыяльнасці «Хімія» па чатырох напрамках: «навукова-вытворчая дзейнасць», «навукова-педагагічная дзейнасць», «фармацэўтычная дзейнасць», «абарона навакольнага асяроддзя», а таксама (пачынаючы з 2013 г.) па трох новых спецыяльнасцях «Фундаментальная хімія» і «Хімія высокіх энэргій» і "Хімія лекавых злучэнняў».

У склад хімічнага факультэта ў цяперашні час уваходзіць 9 кафедраў: неарганічнай хіміі, арганічнай хіміі, фізічнай хіміі, аналітычнай хіміі, агульнай хіміі і методыкі выкладання хіміі, высокамалекулярных злучэнняў, радыяцыйнай хіміі і хіміка-фармацэўтычнай хіміі, а таксама створаныя ў апошнія гады кафедра электрахіміі (адкрыта ў 2010 г.) і міжкафедральны цэнтр - кафедра ЮНЕСКА па прыродазнаўчай адукацыі (адкрыта ў 2013 г.). На факультэце працуе 186 чалавек, у тым ліку 102 выкладчыкі і 57 асоб вучэбна-дапаможнага персаналу. Прыцягненне ў 2010-2014 гг. да выкладчыцкай дзейнасці вялікай колькасці выпускнікоў аспірантуры дазволіла знізіць сярэдні ўзрост прафесарска-выкладчыцкага складу да 50 гадоў; у цяперашні час 51% выкладчыкаў мае ўзрост меншы за 50 гадоў, а ўзровень супрацоўнікаў з вучонымі ступенямі складае 82%. Па стане на канец 2014 г на хімічным факультэце навучалася 756 студэнтаў, 11 магістрантаў, 23 аспіранты.

У сувязі з адкрыццём падрыхтоўкі па новых спецыяльнасцях і ажыццяўленнем глыбокай мадэрнізацыі праграм навучання па спецыяльнасці «Хімія» для забеспячэння пераходу на чатырохгадовы тэрмін навучання факультэтам прадпрынята радыкальнае абнаўленне зместу лекцыйных курсаў і лабараторных практыкумаў, распрацавана звыш за 30

новых курсаў, уключаючы тыя, якія не маюць аналагаў: «Нанахімія», «Увядзенне ў спецыяльнасць», «Увядзенне ў зялёную хімію», «Прыкладная квантавая хімія», «Нанабіяаналітычная хімія» і інш., разгорнута 6 новых высокатэхналагічных лабараторных практыкумаў, а таксама створана вучэбная лабараторыя нанахіміі з вучэбнымі здольнымі прасвечваць электронным і атамна-сілавым мікраскопамі. У вучэбным працэсе шырока выкарыстоўваюцца электронныя адукацыйныя рэсурсы розных тыпаў, у якіх знаходзяць адлюстраванне вынікі ўласных навуковых даследаванняў, прымяняюцца сучасныя адукацыйныя тэхналогіі (у тым ліку, інтэрнэт-трансляцыі лекцый замежных навукоўцаў у рэжыме відэаканферэнцый, лекцыі ў падкастынгу, і інш.), укаранёна і бесперапынна ўдасканальваецца рэйтынгавая сістэма ацэнкі ведаў студэнтаў. Па ўсіх спецыяльнасцях распрацаваны новыя адукацыйныя стандарты.

Маштабная прафарыентацыйная дзейнасць, якая праводзіцца хімічным факультэтам (персанальная праца з навучэнцамі, якія прымаюць удзел у алімпіадах па хіміі, актывізацыя работы Школы «Юны хімік», арганізацыя курсаў для падрыхтоўкі абітурыентаў да паступлення на хімічны факультэт), а таксама павышэнне агульнай прывабнасці хімічнай адукацыі ў БДУ у сувязі са зменай адукацыйнага кантэксту, забяспечыла істотнае павышэнне якасці прыёму; у цяперашні час тры новыя спецыяльнасці і напрамак спецыяльнасці «Хімія (фармацэўтычная дзейнасць)» уваходзяць у лік 13 найбольш запатрабаваных спецыяльнасцей у БДУ і характарызуюцца прахаднымі баламі на бюджэтную форму навучання ад 334 («Хімія лекавых злучэнняў») да 306 («Фундаментальная хімія»).

Наяўнасць вялікай колькасці адораных студэнтаў, добрая арганізацыя вучэбнага працэсу, шырокае выкарыстанне новых адукацыйных тэхналогій – усё гэта дало магчымасць забяспечыць высокі ўзровень паспяховасці (у апошнія гады падтрымліваецца на ўзроўні 90%). У справаздачах старшыняў ДЭК адзначаецца высокі ўзровень ведаў, якія дэманструюць студэнты факультэта на дзяржаўным экзамене (звыш за 30% выпускнікоў здаюць выпускны экзамен з баламі 9-10, звыш за 60% выпускнікоў атрымалі найвышэйшыя балы па выніках абароны дыпломных работ).

На факультэце створаны новы інтэрнэт-сайт, які змяшчае вялікі аб'ём адукацыйных і даведачных матэрыялаў, а таксама маецца цэлы шэраг спецыялізаваных навучальных сайтаў; усе яны ўносяць прыкметны ўклад у вебаметрычныя паказчыкі БДУ, за што факультэт і яго падраздзяленні неаднаразова адзначаліся граматамі БДУ. У той жа час заданні Плану мерапрыемстваў па павышэнні рэйтынгу БДУ факультэтам ў поўным аб'ёме выкананы не былі. Звяртае на сябе ўвагу малы тэмп размяшчэння дакументаў Электроннай бібліятэцы БДУ.

Асноўныя напрамкі навуковых даследаванняў факультэта адпавядаюць Пераліку прыярытэтных напрамкаў фундаментальных і прыкладных навуковых даследаванняў Рэспублікі Беларусь і звязаныя перш за ўсё з распрацоўкай новых функцыянальных матэрыялаў і стварэннем новых біялагічна-актыўных рэчываў. У 2010-2014 гг. даследаванні на факультэце

выконваліся ў рамках 20 заданняў ДПНД, 8 заданняў ДНТП і 60 праектаў БРФФД, і Мінадукацыі РБ; агульны аб'ём фінансавання навуковай дзейнасці 2014г. склаў 5,43 млрд. руб. Сіламі работнікаў факультэта арганізавана вытворчасць ферманаў шкоднікаў лесу і цалкам задавальняецца патрэбнасць леспрамгасаў Рэспублікі Беларусь у прадукцыі такога роду. Навуковыя даследаванні выкладчыкаў і супрацоўнікаў факультэта выконваліся ў цеснай міжнароднай кааперацыі з вядучымі навуковымі цэнтрам Германіі, Расіі, Францыі і Кітая. Агульны аб'ём замежных навуковых грантаў 2010-2014 гг. склаў звыш 420 000 Еўра.

На факультэце працуюць 6 навукова-даследчых лабараторый і 4 студэнцкія НДЛ. Даследаванні і падрыхтоўка спецыялістаў вядуцца ў цесным супрацоўніцтве з Установай БДУ «Навукова-даследчы інстытут фізіка-хімічных праблем» у рамках адзінага навукова-адукацыйнага комплексу. Факультэт і інстытут маюць агульны цэнтр калектыўнага карыстання ўнікальным і дарагім абсталяваннем.

Больш за 40% студэнтаў факультэта прымаюць удзел у розных формах навукова-даследчай работы, штогод у суаўтарстве са студэнтамі публікуецца 50-70 навуковых работ. З прадстаўленых у 2014 годзе на рэспубліканскі конкурс студэнцкіх навуковых работ 2 работы атрымалі дыпламы лаўрэатаў, а 1 ўзнагароджана дыпламам 1-й ступені.

У 2010-2015 гг. супрацоўнікамі апублікавана 95 манаграфій, падручнікаў і вучэбных дапаможнікаў, 1113 артыкулаў, у тым ліку 300 артыкулаў за межамі СНД. У 2010-2015 гг. супрацоўнікамі факультэта абаронены 3 доктарскія і 27 кандыдацкіх дысертацый, у бягучым годзе ўжо праведзены абароны чатырох кандыдацкіх дысертацый. У 2012 і 2013 гадах дысертацыйныя даследаванні аспірантаў хімічнага факультэта былі адзначаны ВАК РБ як лепшыя работы па прыродазнаўчых навуках, у 2010-2015 гг. аспіранты і маладыя выкладчыкі 8 разоў удастойваліся стыпендыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Разам з тым маштабы аспірантуры знаходзяцца на ўзроўні, ніжэйшым за рэальныя магчымасці факультэта, а тэмп падрыхтоўкі доктарскіх дысертацый не забяспечвае ў перспектыве захаванне кантынгенту прафесараў па цэлым шэрагу напрамкаў хімічных даследаванняў.

У 2010-2015 гг. на хімічным факультэце быў выкананы вялікі аб'ём работ па ўдасканаленні агульнафакультэцкай інфраструктуры (уключаючы цеплавую рэабілітацыю корпуса і частковую замену камунікацый, частковае разгортванне камп'ютарнай сеткі, комплексную рэканструкцыю 420 м<sup>2</sup> лабараторных памяшканняў). У той жа час захоўваецца неабходнасць інжынернага даабсталявання памяшканняў і камунікацый корпусу для забеспячэння падрыхтоўкі будучых спецыялістаў па новых высокатэхналагічным спецыяльнасцях.

Выхаваўчая работа на факультэце накіравана на стварэнне ўмоў для развіцця і самаўдасканалення асобы, прыцягненне як мага большай колькасці студэнтаў да навуковай дзейнасці, актывізацыю работы органаў студэнцкага самакіравання і развіццё традыцый факультэта. На факультэце на высокім узроўні арганізавана работа куратараў і органаў студэнцкага самакіравання.

У сувязі з вышэйпададзеным Савет БДУ ВЫРАШЫЎ:

1. Ухваліць у цэлым работу калектыву факультэта, яго Савета і дэканата па арганізацыі вучэбна-метадычнай, навуковай і выхаваўчай работы, а таксама выкананні праграм перспектыўнага развіцця БДУ.

2. Лічыць прыярытэтнымі напрамкамі ў развіцці факультэта:

- удасканаленне арганізацыі ўсіх форм вучэбнай і навуковай работы на аснове патрабаванняў СТБ ISO 9001 і стандартаў СМЯ БДУ;

- распрацоўку і рэалізацыю комплексу мер па навукова-метадычным, матэрыяльна-тэхнічным і кадравым забеспячэнні падрыхтоўкі спецыялістаў па новых спецыяльнасцях;

- распрацоўку, удасканаленне і ўкараненне ў практыку выкладання новых адукацыйных тэхналогій;

- пашырэнне формаў міжнароднага навукова-тэхнічнага супрацоўніцтва з прыцягненнем фінансавання міжнародных арганізацый і фондаў;

- далейшае павышэнне эфектыўнасці работы магістратуры, аспірантуры і дактарантуры, прыцягненне для працы на факультэце таленавітай моладзі;

- далейшае развіццё студэнцкага самакіравання і ўзмацненне яго ролі ў вучэбнай і выхаваўчай рабоце;

- умацаванне матэрыяльна-тэхнічнай базы факультэта і завяршэнне работы па разгортванні лабараторных практыкумаў па новых спецыяльнасцях.

3. Дэканату хімічнага факультэта забяспечыць адкрыццё практыка-арыентаванай магістратуры для студэнтаў спецыяльнасці «Хімія».

*Тэрмін да выканання да 15.03.2017 г.*

4. Дэканату і загадчыкам кафедраў актывізаваць работу па мадэрнізацыі сайта хімічнага факультэта і звязаных з ім спецыялізаваных сайтаў, а таксама выкананні заданняў Плана мерапрыемстваў па павышэнню рэйтыngu БДУ.

*Тэрмін да выканання да 01.06.2016 г.*

5. Дэканату хімічнага факультэта распрацаваць план мерапрыемстваў па амаладжэнні прафесарска-выкладчыцкага складу і забяспечыць пашырэнне маштабаў дактарантуры на хімічным факультэце.

*Тэрмін да выканання да 31.12.2016 г.*

6. Абмеркаваць рашэнне на пасяджэнні Савета хімічнага факультэта і распрацаваць комплекс мерапрыемстваў па вучэбнай, навуковай і выхаваўчай рабоце для рэалізацыі рашэння Савета БДУ.

*Тэрмін выканання – да 31.05.2015 г.*

7. Кантроль за выкананнем рашэння Савета БДУ ўскласці на прарэктара па вучэбнай рабоце Тоўсціка А.Л.

Старшыня Савета БДУ

С.У.Абламейка

Вучоны сакратар

С.М.Ходзін